

Den 9den reeds zendt hij de eerste vrijwilligers uit, twee Fransche en twee Belgische studenten. Zij moeten zich naar de uiterste voorposten begeven, waar de nood het hoogste is.

Die vier jonge mannen zijn de eerstelingen van duizenden dienaren en dienaressen van het Roode Kruis geworden.

Te Milaan intusschen vormde zich op aansporen van Dunant, een comité ten gunste der gekwetsten. De gravin Verri-Borromeo was presidente, de dames uit de hoogste standen sloten zich vol vuur bij haar aan. Het regende giften. De meest aristokratische handjes verpleegden en reinigden de gewonden, onverschillig van welken landaard zij waren. Het was een algemeene wedstrijd, maar een wedstrijd naar een edel doel. „De man in 't wit” had de klove van stand en nationaliteit gedempt; bij hem voelde ieder zich mensch.

Van het slagveld van Solferino, van de hospitalen van Castiglione en Milaan heeft Dunant de groote, nieuwe denkbeelden medegebracht, die in *Un Souvenir* zijn neergelegd.

Die denkbeelden, toen voor hersenschimmen uitgekreten, thans overal verwezenlijkt, zijn :

De gewonden, de zieken, de geneesheeren moeten neutraal verklaard worden 1).

Dat men in alle landen vereenigingen oprichte, die hun zorgen over de offers van den krijg zullen uitstrekken. Deze vereenigingen moeten, hoewel nationaal in haar samenstelling, internationaal van aard en zin zijn. Een door alle volken aangenomen beginsel moet haar leiden, het volkenrecht haar heiligen.

Het onzijdigheidsidee was feitelijk niet nieuw, wel te verstaan het idee op zich zelf; toegepast was het nooit. Tijdens Dunant's tocht naar Italië hadden Henri Arrault te Parijs en Prof. Ferdinand Palasciano 2) te Napels het vraagstuk der neutraliteit besproken. Maar deze mannen lieten het bij woorden. Zooals Dunant in zijn geschrift, „*La Charité Internationale sur les Champs de Bataille 1864*,” verzekerd heeft, droeg hij van hunne woorden geen kennis.

Het is te betreuren, dat Arrault en Palasciano zich niet met Dunant in verbinding gesteld hebben. Omdat de eerste in 1861 de onzijdigheid der gewonden schriftelijk verlangde en „*Un Souvenir*” van Dunant in hetzelfde jaar verscheen, wilde Mad. George Sand haar landgenoot het vaderschap van

1) Dunant heeft te Milaan het denkbeeld van een algemeen onderscheidingsteeken voor de neutralen opgevat. Hij dacht aan een banier of aan een wapenbord, dat in den grond gestoken of aan een boom opgehangen kon worden.

Toenmaals toch had elk leger zijn eigen hospitaalvlag. De soldaten der tegenpartij kenden deze vlaggen natuurlijk niet. Die onkunde veroorzaakte, dat er onder de gekwetsten herhaaldelijk een bloedbad werd aangericht. Een voor allen gelijk neutraliteitssteeken zou zulke onheilen voortaan verhinderen.

Dunant heeft in „*Un Souvenir*” hierover niet gesproken, omdat hij vreesde, dat te veel nieuwheden op eens zijne zaak zouden kunnen benadeelen. (*La Genèse*, pag. 11.)

2) Zelfs wilde nog zeer onlangs de heer C. Auffret, directeur van den geneeskundigen dienst der marine te Brest, aan Palasciano de eerste gedachte aan de onzijdigheid der gewonden toekennen; eene onjuistheid. Overigens zegt Auffret: „*Mais si c'est à Palasciano que l'on doit l'idée c'est à Henry Dunant que l'on est redevable de la formule d'application de cette idée. Il rapporte tout aux blessés, il n'a vu qu'eux, il ne sent et ne vit que pour eux; il reste indifférent aux triomphes parce qu'il a concentré son âme sur les souffrances. („Secours aux victimes des guerres sur mer.” Revue Maritime, Nov. 1896).*